Beslenme Süreci Anne Tutumlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beslenme Süreci Anne Tutumlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17597

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Beslenme Süreci Anne Tutumlar? Ölçe?i (BSATÖ), annelerin çocuklar?n?n beslenme süreçlerine yönelik duygusal tepkilerini, tutumlar?n? ve alg?lanan zorluklar? psikometrik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, **geçerlik** ve **güvenirlik** çal??malar? 2018 y?l?nda Habibe Dilsiz ve ?brahim Da? taraf?ndan tamamlanm??t?r. Bu ölçek, beslenme eylemi s?ras?nda annenin ya?ad??? stresi, yorgunlu?u ve çocu?un yeme davran??lar?na kar?? geli?tirdi?i tepkileri de?erlendirerek, anne-çocuk ili?kisinin bu kritik alan?ndaki sorunlu örüntüleri tespit etmeyi hedefler. BSATÖ, özellikle çocuklarda görülen yeme zorluklar? ba?lam?nda, annenin psikolojik durumunu ve ebeveynlik tutumlar?n? ölçmek için de?erli bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Anne tutumlar?, Beslenme Süreci, Psikometrik Ölçek, Ölçek Geli?tirme, Yemek Seçimi, Ebeveyn Stresi, Çocuk Sa?l???.

Yazarlar

Habibe Dilsiz, ?brahim Da?.

Amaç

BSATÖ'nün temel amac?, annelerin çocuklar?n?n beslenme sürecine ili?kin gösterdikleri duygusal ve davran??sal tepkileri, tutumlar? ve alg?lanan zorluklar? standart bir biçimde ölçmektir. Ölçek, annelerin beslenme saatlerinde hissettikleri **yeterlilik**, sab?r düzeyi ve çocu?un yemek seçme davran??lar?na kar?? gösterdikleri tahammül gibi de?i?kenleri nicel olarak belirlemeyi amaçlar.

Bu ölçek, özellikle klinik ortamlarda çocuklarda görülen yeme sorunlar?n?n temelinde yatan ebeveyn faktörlerini anlamak için kritik bir araçt?r. Elde edilen veriler, beslenme dan??manl??? veya ebeveyn e?itim programlar?n?n ki?iselle?tirilmi? bir ?ekilde planlanmas?na ve uygulanmas?na rehberlik etmek üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, **Beslenme Süreci Anne Tutumlar?** (BSATÖ) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, annenin yemek saatleri s?ras?nda hissetti?i ki?isel yeterlilik, sab?r düzeyi, çocu?un yeme davran??lar?na kar?? gösterdi?i tahammül ve çocu?un beslenmesine dair kayg?lar?n? kapsar.

BSATÖ, annenin beslenme eylemini bir görev, bir mücadele alan? veya yüksek düzeyde bir **stres kayna??** olarak alg?lay?p alg?lamad???n? belirlemeye odaklan?r. Ölçek maddeleri, annenin

ARABPSYCHOLOGY.COM

beslenme s?ras?ndaki duygusal yorgunlu?unu ve çocu?unun yetersiz yedi?i alg?s?yla ili?kili olumsuz duygusal tepkilerini saptamaya yöneliktir.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, geli?tirme a?amas?nda kapsaml? **psikometrik** analizlerle incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, verilerin faktör analizi için uygunlu?unu test eden Bartlett Küresellik Testi sonuçlar?na göre elde edilen ki-kare de?erinin manidar oldu?u görülmü?tür (chi^2 (2346) = 37057.981; p< 0.01).

Bu istatistiksel sonuç, ölçek maddeleri aras?nda yeterli korelasyonun bulundu?unu ve verilerin faktörle?tirilmeye uygun oldu?unu göstermektedir. Ölçe?in yap? geçerli?i, ölçe?in teorik yap?yla ne kadar uyumlu oldu?unu destekleyen güçlü bulgular sunmu?tur.

Güvenirlik

BSATÖ'nün iç tutarl?l?k ve zamana kar?? kararl?l?k düzeyi yüksek bulunmu?tur. Ölçe?e ait hesaplanan **iç tutarl?l?k** katsay?s? olan Cronbach Alpha de?eri 0.91'dir; bu, ölçe?in maddeleri aras?ndaki tutarl?l???n mükemmel düzeyde oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, ölçe?in **test-tekrar test güvenirlik** katsay?s? 0.94 olarak raporlanm??t?r, bu da ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n?n oldukça yüksek oldu?unu i?aret eder. Madde ayr?m gücünü incelemek amac?yla yap?lan alt-üst %27'lik grup ortalamalar? aras?ndaki fark?n p<0,001 düzeyinde anlaml? oldu?u tespit edilmi?tir, bu da ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla geli?mi? istatistiksel tekniklerden biri olan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçek geli?tirme çal??malar?nda teorik modelin ampirik verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmek için hayati öneme sahiptir.

DFA sonuçlar?, ölçe?in önceden belirlenen teorik yap?s?n?n veriler taraf?ndan do?ruland???n? göstermi?tir. Bu durum, BSATÖ'nün ölçmeyi amaçlad??? **psikolojik yap?y?** tutarl? ve geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Araç Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Hiçbir zaman 1, Her zaman 5)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Popülasyon: Anneler

Ya? Grubu: Çocuklar? beslenme ça??nda olan anneler

Popülasyon Detaylar?: Beslenme sürecinde zorluk ya?ayan veya ya?amayan, çocuk sahibi anneler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Anne-Çocuk ?li?kisi, Yeme Davran???, Güvenirlik, Faktör Analizi, Ebeveynlik Tutumlar?, Beslenme Zorluklar?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Habibe Dilsiz

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: habibedilsiz@hotmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar (Habibe Dilsiz) ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Dilsiz, H., ve Da?, ?. (2018). Beslenme Süreci Anne Tutumlar? Ölçe?i (BSATÖ): geli?tirilmesi, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Türkiye Çocuk Hastal?klar? Dergisi.* 1, 9.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: beslenme-sureci-anne-tutumlari-olcegi-toad.pdf

Beslenme Süreci Anne Tutumlar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?i?tirilmemi?tir.

Ö?ün s?ras?nda veya sonunda kendimi yorgun hissederim.
Ö?ün s?ras?nda çocu?uma kar?? tahammülüm dü?er.
Çocu?um yeterince yemedi?inde kendimi kötü hissederim.
Çocu?umun yemek seçmesi beni üzer.

ARABPSYCHOLOGY.COM